

BILI Ynys Môn

RHAGAIR

Paratowyd y cyfrifon hyn gan y Bwrdd Iechyd Lleol o dan adran 98(2) o'r Ddeddf Gwasanaeth Iechyd Gwladol 1977 (fel y diwygiwyd) mewn ffurf y cyfeiriwyd gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru, gyda chymeradwyaeth y Trysorlys.

Cefndir Statudol

Roedd y Bwrdd Iechyd Lleol yn un o 22 a ddaeth i fodolaeth ar 1 Ebrill 2003. Fel corff statudol a reolir gan Ddeddfau Seneddol, mae'r BILI yn gyfrifol am:

-gytuno ar y camau sy'n angenrheidiol i wella iechyd a gofal iechyd pobl Ynys Môn

-cefnogi a chyllido pryniant gwasanaethau o dan arweiniad Ymarferwyr Cyffredinol sydd eu hangen i gyflawni blaenoriaethau a gymeradwy-wyd, gan gynnwys safonau siarter a gwarant;

- cefnogi a chyllido proffesiynau y contractwyr;

- comisiynu hybu iechyd, cynllunio brys a thasgau rheoleiddio eraill;

- stiwardiaeth adnoddau gan gynnwys rheolaeth ariannol a monitro perfformiad mewn meysydd difrifol

- dod o hyd ac ymateb i farn y bobl leol a sefydliadau a newid a datblygu gwasanaethau ar gyflymder ac mewn ffyrdd a dderbynnir ganddynt.

Rheoli Perfformiad a Chanlyniadau Ariannol

O'r dechrau, dylai Byrddau Iechyd Lleol gydymffurfio'n llawn gyda Llawlyfr Cyfrifa Adnoddau'r Trysorlys. O ganlyniad, disodlwyd y Cyfrif Incwm a Gwariant gan Ddatganiad Cost Gweithredu fel prif ddatganiad gwariant o fewn blwyddyn. Cyflwynir arian y Cynulliad ar ôl ei dderbyn yn uniongyrchol i'r Gronfa Gyffredin yn y Fantolen.

Mae'r ddyletswydd statudol i Fyrddau Iechyd Lleol yn cael ei deddfu yn y Ddeddf Diwygio a Gweithwyr Gof Iechyd Proffesiynol GIG 2002. Ni ddylai Costau Gweithredu Net y Byrddau Iechyd Lleol fod yn fwy na'r Terfyn Adnoddau.

Prif fesur perfformiad Byrddau Iechyd Lleol yw nodyn 2.1 Cyflawni Balans Ariannol Gweithredol ar dudalen 11. Mae'r nodyn hwn yn cymharu costau gweithredu net yn erbyn Terfynau Adnoddau a ddyranwyd gan y Cynulliad ac yn mesur a gyflawnwyd balans ariannol a gweithredol o fewn y flwyddyn.

DATGANIAD COSTAU RHEDEG AM Y FLWYDDYN HYD AT 31 MAWRTH 2005

		Cyfanswm	2003-04 Cyfanswm
	Nodyn	£000	£000
Gwariant	4.1,4.2,4.3, 4.4	77,822	72,407
Incwm Amrywiol	3.1	841	770
		<hr/>	<hr/>
Costau rhedeg net		76,981	71,637
		<hr/>	<hr/>

DATGANIAD ENILLION A CHOLLEDION CYDNABEDDIG AM Y FLWYDDYN HYD AT 31 MAWRTH 2005

	£000	£000
Gweddill heb eu gwireddu ar ailbriso/mynegeio asedau sefydlog	0	0
Cynnydd/gostyngiadau net yn y Gronfa Gyffredinol o ganlyniad i Drosglwyddo asedau	0	0
Colledion diffyg ased sefydlog	0	0
	<hr/>	<hr/>
Enillion/(diffyg) cydnabyddedig am y flwyddyn	0	0
	<hr/>	<hr/>

Gwnaed addasiadau i'r ffigyrau cymharol o safbwynt arian y Cynulliad yn y Fantolen a'r Gronfa Gyffredir mewn ffurf addasiad i'r cyfnod blaenorol. Nid oes angen datgelu hyn yn yr SRGL ond manylwyd yn Nodyn 7 Addasiad i'r Cyfnod Blaenorol.

MANTOLEN HYD AT 31 MAWRTH 2005

	Nodyn	£000	Ailddatgan 31 Mawrth 2004 £000
CYFANSWM ASEDAU SEFYDLOG			
Asedau sefydlog anniriaethol	5.1	0	0
Asedau sefydlog diriaethol	5.2	0	0
ASEDAU PRESENNOL			
Dyledwyr	6.1	234	89
Arian yn y banc ac mewn llaw		97	66
Cyfanswm Asedau Cyfredol		331	155
Credydwyr: swm sy'n ddyledus o fewn blwyddyn	6.2	5,365	5,165
Rhwymedigaethau cyfredol net		(5,034)	(5,010)
Credydwyr: swm sy'n ddyledus ar ôl mwy na blwyddyn	6.3	0	0
Darpariaeth ar gyfer rhwymedigaethau a chostau	6.4	135	64
CYFANSWM ASEDAU NET		(5,169)	(5,074)
ARIANNWYD GAN:			
Cronfa gyffredinol	6.5	(5,169)	(5,074)
Cronfa Asedau Rhodd	6.6	0	0
Cronfa Ailbriso	6.7	0	0
CYFANSWM		(5,169)	(5,074)

Arwyddwyd ar ran y Bwrdd

Cyfarwyddwr Cyllid

Prif Weithredwr

Dyddiad

Dyddiad

Mabwysiadwyd gan y Bwrdd ar

DATGANIAD LLIF ARIAN AM Y FLWYDDYN HYD AT 31 MAWRTH 2005

	£000	2003-04 £000
Costau gweithredu net	(76,981)	(71,637)
Addasu ar gyfer gweithgareddau di-gyllid	(62)	85
Addasu ar gyfer symudiadau mewn cyfalaf gwaith heblaw arian	55	1,696
Defnydd o ddarpariaeth	(49)	0
	<hr/>	<hr/>
All-lif net o weithgareddau gweithredu	(77,037)	(69,856)
	<hr/>	<hr/>
GWARIANT CYFALAF A BUDDSODDIAD ARIANNOL		
Taliadau i gael asedau sefydlog diriaethol	0	0
Derbynebaw gwerthiant asedau sefydlog diriaethol	0	0
	<hr/>	<hr/>
Mewn-lif arian net o weithgareddau buddsoddi	0	0
	<hr/>	<hr/>
All-lif arian net cyn cyllido	(77,037)	(69,856)
	<hr/>	<hr/>
CYLLIDO:		
Arian net y Cynulliad (gan gynnwys cyfalaf)	77,068	69,924
Ildio incwm trwy werthu asedau sefydlog	0	0
Rhoddion	0	0
Elfen cyfalaf o daliadau rhent les cyllid	0	0
	<hr/>	<hr/>
Mewn-lif arian net trwy gyllido	77,068	69,924
	<hr/>	<hr/>
Cynnydd mewn arian	31	68
	<hr/>	<hr/>

Nodiadau'r datganiad llif arian

Addasu ar gyfer symudiadau mewn cyfalaf gwaith heblaw arian	£000	2003-04 £000
(Cynnydd) mewn dyledwyr	(145)	(16)
Cynnydd mewn credydwyr	200	1,712
	<u>55</u>	<u>1,696</u>

Addasiad ar gyfer trafodion di-gyllid	£000	Ailddatgan 2003-04 £000
Dibrisiad a diddymiad arall	0	3
Diffyg asedau sefydlog	0	25
(Elw) gwaredu asedau sefydlog	0	0
Cynnydd mewn darpariaethau di-gyllid	120	64
Llog taliadau cyfalaf	(182)	(7)
	<u>(62)</u>	<u>85</u>

Cymodi llif arian net i symud i ddyled net

	£000
Cynnydd mewn arian yn y cyfnod	31
Mewnlif arian o'r ddyled newydd	0
All-lif arian o'r ddyled a ad-dalwyd a thaliadau cyfalaf les ariannol	0
Newid mewn dyled net o ganlyniad i lif arian	31
Dim newid ariannol mewn dyled	0
Dyled net ar 1 Ebrill 2004	<u>66</u>
Dyled net ar 31 Mawrth 2005	<u>97</u>

Dadansoddiad o newidiadau mewn dyled net

	Hyd at 1 Ebrill 2004 £000	Llif arian £000	Newidiadau eraill £000	Hyd at 31 Mawrth 2005 £000
Arian yn y banc ac mewn llaw	66	31	0	97
Gorddrafft banc	0	0	0	0
Dyled sy'n ddyledus o fewn blwyddyn	0	0	0	0
Dyled sy'n ddyledus ar ôl blwyddyn	0	0	0	0
	<u>66</u>	<u>31</u>	<u>0</u>	<u>97</u>
CYFANSWM	66	31	0	97

Nodiadau gyda'r Cyfrifon

1. Polisiâu Cyfrifa

1.1 Paratowyd y datganiadau ariannol yn unol â Llawlyfr Cyfrifon Adnoddau (RAM) a gyhoeddwyd gan Drysorlys EM i'r fath raddau y mae Llywodraeth Cynulliad Cymru yn eu hystyried yn briodol i'r Byrddau Iechyd Lleol (BILI). Mae hwn yn newid i'r polisi cyfrifa o 2003/04 fel y nodwyd yn Nodyn 7 Addasiad i'r Cyfnod Blaenorol. Mae'r polisiâu cyfrifa penodol a fabwysiadwyd gan y Bwrdd Iechyd Lleol (BILI) wedi eu disgrifio isod. Defnyddiwyd wrth ddelio gydag eitemau a ystyriwyd yn sylweddol mewn cysylltiad â chyfrifon.

Paratowyd y cyfrifon hyn o dan y confensiwn cost hanesyddol, a addaswyd trwy ddefnyddio egwyddorion costau presennol i asedau sefydlog diriaethol ac yn unol â chyfarwyddiadau a gyhoeddwyd gan y Llywodraeth a chymeradwy-wyd gan y Trysorlys.

Nid yw'n ofynnol i'r BILlau gynnig cysoniad rhwng cost presennol a chost hanesyddol gweddillion a diffygion.

1.2 Incwm a Chyllid

Prif ffynhonnell ariannol y BILI yw dyraniad adnoddau gan y Cynulliad o fewn terfyn arian wedi'i gymeradwyo, a drosglwyddir i'r gronfa gyffredinol ar ôl derbyn yr arian cysylltiol. Mae arian a ddatgelir yn y Datganiadau cost gweithredu yn adlewyrchu'r swm arall heblw Arian Seneddol.

Mae incwm amrywiol yn gysylltiedig â gweithgareddau gweithredol y BILI. Yn bennaf, mae'n cynnwys ffioedd a thaliadau am wasanaethau a ddarperir ar sail cost llawn i gwsmeriaid yn ogystal â gwaith ad-daliad cyhoeddus. Mae'n cynnwys incwm sy'n gymorth i'r bleidlais ac incwm i'r gronfa gyfunol y mae Trysorlys EM wedi cytuno y dylid ei drin fel incwm gweithredol.

Mae incwm amrywiol yn cael ei gyfrif trwy ddefnyddio'r confensiwn croniadau. Mae incwm yn cael ei gydnabod yn y cyfnod y darperir gwasanaethau.

1.3 Trethu

Nid yw'n ofynnol i'r BILI dalu treth corfforaethol. Mae gwariant yn ymddangos fel net neu TAW adferadwy. Mae TAW na ellir ei adfer yn cael ei gostio i'r pennawd gwariant mwyaf addas neu'n cael ei gyfalafu os bydd yn ymwneud ag ased.

1.4 Asedau sefydlog annirweddol

Gellir defnyddio asedau annirweddol sefydlog, sy'n gallu cael eu priso mewn gweithgareddau BILI am dros flwyddyn gyda chost yn gyfartal neu'n fwy na £5,000;

Mae asedau sefydlog annirweddol yn cael eu cynnal ar gyfer defnydd gweithredol am gost hanesyddol ac maent yn cael eu dibrisio dros fywyd yr ased ar sail llinell syth. Mae gwerth asedau annirweddol yn cael ei adolygu ar gyfer diffyg ar ddiwedd y flwyddyn gyntaf lawn ar ôl eu derbyn ac yn ystod cyfnodau eraill os bydd digwyddiadau neu amgylchiadau gwahanol yn dangos na ellir adfer eu gwerth.

Mae trwyddedau meddalwedd cyfrifiadurol a brynwyd yn cael eu cyfalafu fel asedau sefydlog annirweddol ble bydd gwariant o leiaf £5,000. Maent yn cael eu dileu dros gyfnod byrach y drwydded a'u bywydau economaidd defnyddiol.

1.5 Asedau sefydlog annirweddol

a. Cyfalafu

Mae asedau sefydlog annirweddol yn cael eu cyfalafu os gellir eu defnyddio am gyfnod sydd dros flwyddyn ac:

- yn unigol, mae eu cost yn cyfateb neu'n fwy na £5,000; neu

- yn gyfunol, â chost yn cyfateb neu'n fwy na £5,000 ble mae'r asedau'n swyddogaethol rhyngddibynnol, gyda dyddiadau prynu ar yr un pryd yn gyffredinol ac y rhagwelir bod ganddynt ddyddiadau gweinyddu yr un pryd ac o dan un rheolaeth; neu

- yn ffurfio rhan o gostau sefydlu adeilad newydd, heb ystyried eu cost unigol neu gyfunol.

b. Priso

Mae asedau sefydlog anniriaethol yn Gost Disodli Dibrisio. Wrth eu cydnabod i ddechrau, mesurir yn ôl costau (asedau les, gwerth teg) gan gynnwys unrhyw gostau fel gosod sy'n cyfrannu'n uniongyrchol at sicrhau eu bod mewn cyflwr gweithio. Maent yn cael eu hailddatgan i'r gwerth cyfredol bob blwyddyn. Mae gwerth cynnal asedau sefydlog diriaethol yn cael eu hadolygu ar gyfer nam mewn cyfnodau os bydd amgylchiadau neu newidiadau yn dangos na ellir adfer y gwerth cynnal.

Tir ac Adeiladau

Mae tir ac adeiladau yn cael eu hailddatgan ar gost cyfredol gan ddefnyddio priso proffesiynol bob pum mlynedd a mynegai perthnasol yn y blynyddoedd rhwng hynny. Mae'r mynegai adeiladau yn seiliedig ar y Mynegai Pris Tendr Cyfan a gyhoeddwyd gan y Gwasanaeth Gwybodaeth Cost Adeiladau (BICS). Mae'r mynegai tir yn seiliedig ar adeiladau preswyl a gwerth tir a adroddir yn yr Adroddiad Marchnad Adeiladau a gyhoeddir gan y Swyddfa Brisio. Mae Priswyr Dosbarth Adran, Adran Llywodraeth Cyllid y Wlad yn priso bob pum mlynedd. Cynhaliwyd ailbrisiad pum mlynedd ar 30 Medi 2003.

Cynhaliwyd y priso yn bennaf ar sail Cost Disodli Dibrisio ar gyfer adeiladau gweithredol arbenigol a Gwerth Defnydd Presennol ar gyfer adeiladau heb fod yn arbenigol.

Ynglyn ag adeiladau anweithredol, gan gynnwys tir sy'n weddill, cynhaliwyd y priso yn ôl gwerth y Farchnad Agored. Mae gwerth tir ar gyfer defnydd presennol yn cael ei asesu yn ôl Gwerth Defnydd Presennol. Mae tir ac adeiladau a gedwir o dan y les ariannol yn cael eu cyfalafu ar y dechrau yn ôl gwerth teg ond mae'n bosibl y byddant yn cael eu hailbriso gan y Prisiwr Dosbarth. Nid yw'r priso yn cynnwys costau caffaeliad priodol uniongyrchol tybiannol a chostau gwerthu wedi eu didynnu, gan na ystyrir yn sylweddol.

Cyflenwyd ffigyrau Gwerth y Farchnad Agored eraill ychwanegol ar gyfer asedau gweithredol a drefnwyd ar gyfer cau yn y dyfodol agos ac yna eu gwaredu.

Mae'r holl addasiadau o ganlyniad i'r mynegai ac ailbriso bob pum mlynedd yn mynd i'r Gronfa Ailbriso Wrth Gefn. Mae pob diffyg o ganlyniad i newid mewn prisiau yn cael eu cynnwys yn y Datganiad Enillion a Cholledion Cydnabyddedig. Mae gostyngiadau mewn gwerth pan fydd asedau newydd yn cael eu defnyddio hefyd yn cael eu cynnwys yno. Mae'r gostyngiadau hyn mewn gwerth o ganlyniad i fabwysiadu amodau delfrydol fel sail ar gyfer priso Cost Disodli Dibrisiad.

Offer

Mae offer nad oes ei angen mwyach yn cael ei briso yn ôl swm adfer net ac asedau a gedwir o dan les cyllid yn cael eu cyfalafu yn ôl gwerth teg yr asedau. Gyda'r eithriadau hyn, mae offer yn cael ei briso yn ôl Cost Disodli Dibrisio.

Asedau adeiladu

Mae asedau adeiladu yn cael eu priso yn ôl cost presennol gan ddefnyddio'r mynegai fel ar gyfer tir ac adeiladau (gweler uchod). Mae'r asedau hyn yn cynnwys unrhyw dir neu adeiladau sy'n bodoli o dan reolaeth contractiwr.

c. Dibrisiad, amorteiddiad a diffygion

Codir tâl ar sail llinell syth ar bob prif gategori ased sefydlog fel a ganlyn:

Nid yw tir rhydd-ddaliad ac adeiladau nad oes eu hangen mwyach yn cael eu dibrisio. Nid yw asedau wrth adeiladau a llog sy'n weddill mewn asedau cytundeb Menter Cyllid Preifat di-fantolen yn cael eu dibrisio nes y defnyddir yr ased neu'n dychwelyd i'r BILI.

Mae adeiladau a gosodiadau yn cael eu dibrisio yn ôl eu gwerth presennol am weddill cyfnod yr ased fel y cynghorwyd gan y Prisiwr Dosbarth.

Mae lesddaliadau yn cael eu dibrisio dros dymor y les.

Mae offer yn cael ei ddibrisio yn ôl cost presennol yn ystod amcangyfrif cyfnod yr ased.

Mae cerbydau yn cael eu dibrisio dros 7 mlynedd.

Mae asedau anniriaethol yn cael eu hamorteiddio dros gyfnod yr asedau.

1.6 Asedau rhodd

Mae asedau sefydlog diriaethol rhoddedig yn cael eu cyfalafu yn ôl eu pris ar ôl eu derbyn ac yn cael eu prisio a'u dibrisio fel y disgrifir uchod ar gyfer asedau a brynwyd.

Mae gwerth asedau sefydlog diriaethol a dderbyniwyd yn rhodd ac elfen rhodd o asedau sy'n rhan o rodd yn cael eu hadlewyrchu mewn cronfa wrth gefn asedau rhodd. Mae'r arian wrth gefn hwn yna'n cael ei gredydu gyda gwerth y rhodd gwreiddiol ac unrhyw ailbrisiad a mynegai dilynol; mae swm sy'n cyfateb i'r tâl dibrisio yn cael ei ryddhau o'r arian wrth gefn hwn bob blwyddyn i'r Datganiad Cost Gweithredu.

1.7 Ymchwil a datblygiad

Mae'r gwariant ar ymchwil a datblygiad yn cael ei gynnwys yn y Datganiad Cost Gweithredu yn ystod y flwyddyn, heblaw os bydd yn ymwneud â phroject a budd amlwg ac felly gellir ei ystyried fel sicrwydd. Mae gwariant a ohiriwyd wedi'i gyfyngu i werth budd a ddisgwyllir yn y dyfodol ac mae'n cael ei amorteiddio trwy'r Datganiad Cost Gweithredu ar sail systematig dros y cyfnod sy'n manteisio o'r project.

1.8 Costau Pensiwn

Mae staff y gorffennol a'r presennol yn cael eu cynnwys o fewn darpariaeth y Cynllun Pensiwn GIG. Mae'r Cynllun yn cynllun heb ei ariannu, sy'n cynnwys staff GIG, meddygfeydd a chyrff eraill, a ganiateir o dan gyfarwyddyd yr Ysgrifennydd Gwladol. O ganlyniad, nid yw'n bosibl i'r BILI ganfod ei ran o asedau o rhwymedigaethau'r cynllun. Felly, mae'r cynllun yn cael ei ystyried fel cynllun cyfrannu ac mae cost y cynllun yr un fath â chyfraniadau sy'n daladwy i'r cynllun am y cyfnod cyfrifa. Cyfanswm cyfraniad y cyflogwr yn 2004-05 oedd: [£100,860.95, 2003-04 \(£40,161.78\)](#)

Mae'r Cynllun yn cael ei brisio'n llawn bob pedair blynedd. Cynhaliwyd y prisio diwethaf ar 31 Mawrth 2003 ac nid yw wedi ei gwblhau eto. Rhwng prisio, mae Actiwari'r Llywodraeth yn cynnig diweddariad ar rwymedigaethau'r cynllun yn flynyddol. Mae asesiad diweddaraaf o rwymedigaethau'r Cynllun yn adroddiad Actiwari'r Cynllun, sy'n rhan o'r Cyfrif Adnoddau Cynllun Pensiwn GIG (Cymru a Lloegr) a gyhoeddir bob mis Hydref. Mae'r cyfrifon hyn ar wefan Asiantaeth Pensiynau GIG yn www.nhspa.gov.uk. Copïau ar gael o'r Llyfrfa.

Gweddill tybiannol y cynllun yw £1.1 biliwn yn unol â phrisio'r cynllun ddiwethaf gan actiwari y Cynulliad am y cyfnod 1 Ebrill 1994 i 31 Mawrth 1999. Casgliad y prisio oedd bod y cynllun yn parhau i weithredu ar sylfaen ariannol cadarn.

Adolygir cyfradd cyfraniad cyflogwyr bob pedair blynedd ar ôl prisio'r cynllun gan Actiwari'r Llywodraeth. Yn dilyn cyngor gan yr Actiwari, gall y cyfraniad amrywio o dro i dro i adlewyrchu newidiadau yn rhwymedigaethau'r cynllun. Yn ystod y prisio diwethaf, roedd cyfraddau cyfraniad cyflogwr o 2003-04 yn 14% o dâl pensiynadwy.

Mae staff yn cyfrannu 6% (staff gwaith llaw 5%) o'r tâl pensiynadwy.

Mae'r cynllun yn gynllun "cyflog terfynol". Mae pensiynau blynyddol fel arfer yn seiliedig ar 1/80 o'r gorau o'r dair blynedd ddiwethaf o dâl pensiynadwy am bob blwyddyn o wasanaeth. Telir un swm sy'n cyfateb i 3 blynedd o bensiwn ar ymddeoliad. Mae cynnydd blynyddol yn berthnasol i daliadau pensiwn ar raddfeydd a ddiffiniwyd gan y Ddeddf Pensiynau (Cynnydd) 1971 ac yn seiliedig ar newidiadau mewn prisiau adwerth yn ystod y flwyddyn hyd at 30 Medi yn y flwyddyn galendr flaenorol. Ar farwolaeth, telir 50% o bensiwn yr aelod i'w briod fel arfer.

Mae tâl pensiwn buan, gydag ychwanegiad ar gael i aelodau'r Cynllun sy'n methu cyflawni eu dyletswyddau'n effeithiol oherwydd salwch neu nam. Telir arian rhodd marwolaeth dwywaith gwerth y tâl pensiynadwy ar gyfer marwolaeth a hyd at bump gwaith eu pensiwn blynyddol ar gyfer marwolaeth ar ôl ymddeol.

Mae'r cynllun yn rhoi cyfle i aelodau gynyddu'r budd trwy Gyfraniadau Gwirfoddol Ychwanegol (AVC) a ddarperir gan banel o gwmnïau bywyd a gymeradwy-wyd. O dan y trefniadau, gall y BILI wneud cyfraniadau i ymestyn budd pensiwn i staff. Mae'r budd taladwy yn cysylltu'n uniongyrchol â gwerth y buddsoddiad a wnaed.

Ni thelir atebolrwydd pensiwn ychwanegol ar ymddeoliad cynnar gan y cynllun, ac eithrio pan fydd yr ymddeoliad o ganlyniad i salwch.

Mabwysiadwyd FRS17 o 2003-04.

Hyd at 31 Mawrth 2002, roedd y dyledion ychwanegol o ganlyniad i ymddeoliad buan na ariannwyd gan y cynllun a ddigwyddodd cyn 6 Mawrth 1995 yn cael eu talu gan y cyn Awdurdod lechyd a'u cynnwys o fewn costau gweithredu wrth iddynt godi. Ar gyfer ymddeoliad cynnar ar ôl 5 Mawrth 1995 na ariannwyd gan y cynllun, codir y swm llawn am gostau ychwanegol ar y Datganiad Cost Gweithredu pan fydd y BILI yn ymrwymo ei hun i'r ymddeoliad, beth bynnag y dull talu.

1.9 Arian Tramor

Mae gweithrediadau mewn arian tramor yn cael eu trosi i'r bunt ar gyfraddau cyfnewid dyddiad y gweithrediadau. Mae enillion a cholledion o ganlyniad i'r cyfnewid yn mynd i'r Datganiad Costau Gweithredu.

1.10 Cost Cyfalaf

Mae cost cyfalaf yn berthnasol i bob ased a dyled y BILI, heb gynnwys balans arian yr OPG ac asedau rhodd. Roedd y cyfraddau llog a oedd yn berthnasol i daliadau cyfalaf ar gyfer 2004/2005 yn 3.5%.

1.11 Darpariaethau

Mae'r BILI yn darparu ar gyfer oblygiadau cyfreithiol neu adeiladol sydd heb amseriad penodol na swm ar ddyddiad y fantolen ar sail yr amcangyfrif gorau o'r gwariant sy'n hanfodol i gytuno ar yr oblygiadau. Os bydd effaith amser gwerth yr arian yn sylweddol, bydd y llif arian a addaswyd ar gyfer risg yn gostwng gan ddefnyddio cyfradd disgownt y Trysorlys o 3.5%.

Cydnabyddir darpariaethau ble bydd trosglwyddo budd economaidd yn debygol ac y gellir amcangyfrif maint trosglwyddo'r budd economaidd yn rhesymol.

1.12 Adnoddau hylifol

Mae adnau a buddsoddiadau eraill y gellir eu trosi'n hawdd i swm o arian sy'n union neu'n agos at y cyfanswm yn cael eu trin fel adnoddau hylifol yn y datganiad llif arian. Nid yw'r BILI yn cynnal unrhyw fuddsoddiad gyda'r dyddiad aeddfedu dros flwyddyn o'r dyddiad prynu.

1.13 Les

Ble mae'r BILI yn gyfrifol am yr holl risg a pherchnogaeth asedau les, mae'r ased yn cael ei gofnodi fel ased sefydlog annirweddol a chofnodir dyled ar gyfer yr isaf o'r lleiafswm taliadau les gan y cyfradd llog sy'n berthnasol yn y les. Codir tâl ar gyfer lefel llog y tâl les ariannol i'r DCR dros gyfnod y les ar raddfa gyson mewn cysylltiad â'r balans sy'n weddill. Mae les arall yn cael ei ystyried fel les gweithredu a chodir rhent ar y Datganiad Cost Rhedeg ar sail linol.

1.14 Rhwymedigaethau

Ar 31 Mawrth 2005 gwnaed ceisiadau cyfreithiad gyda gwerth asedau hyd at £'000 yn erbyn y BILI.

Mae rhwymedigaethau amodol yn cael eu cydnabod ble:

Bydd rhwymedigaethau posibl i'r BILI o weithgareddau blaenorol ble cadarnheir eu presenoldeb trwy ddigwyddiadau yn y dyfodol heb fod o dan reolaeth lwyr y BILI;

Rhwymedigaeth bresennol yn codi o ddigwyddiadau yn y gorffennol ble nad yw'n debygol y bydd angen trosglwyddo budd economaidd i setlo'r rhwymedigaeth; neu

Rhwymedigaeth bresennol ble na ellir mesur maint y rhwymedigaeth yn ddigon cywir.

Ni ddatgelir rhwymedigaethau amodol ble bydd y tebygolrwydd ohonynt yn bod yn rhwymedigaethau yn cael ei ystyried yn bell.

Datgelir asedau amodol ble bydd ased posibl yn bodoli o ganlyniad i ddigwyddiadau yn y gorffennol ble cadarnheir ei fodolaeth trwy un neu fwy o ddigwyddiadau ansicr yn y dyfodol nad yw o fewn rheolaeth lwyr y BILI.

Datgelir asedau amodol ble ystyrir bod all-lif budd economaidd yn debygol yn y dyfodol.

1.15 Incwm Gohiriedig

Mae incwm gohiriedig a dderbyniodd Awdurdodau Iechyd gan y Cynulliad wedi'i gario ymlaen i gyfrifon y BILI ble bu hynny'n berthnasol i swyddogaethau'r BILI a rhyddhawyd i gyfateb gwariant ar feysydd oedd yn gysylltiedig â'r incwm hwn yn wreiddiol. Ble derbynnir incwm ar gyfer gweithgaredd penodol a ddarperir yn y flwyddyn ariannol ganlynol, bydd yr incwm hwnnw wedi'i ohirio.

2.1 Cyflawni Balans Ariannol Gweithredol

	£000	2003-04 £000
Costau gweithredu net am y flwyddyn ariannol	76,981	71,637
Gwariant dim disgresiwn	1,414	6,532
Costau gweithredu heb wariant dim disgresiwn	<u>75,567</u>	<u>65,105</u>
Cyfyngiad Adnoddau Refeniw	75,574	65,315
Tan wariant yn erbyn Terfyn Adnoddau Refeniw	7	210
Broceriaeth adnoddau heb ei gynllunio a dderbyniwyd	<u>0</u>	<u>0</u>
Balans Ariannol Gweithredol	<u><u>7</u></u>	<u><u>210</u></u>

3.1 Incwm amrywiol

	£000	2003-04 £000
Ffioedd a Thaliadau	0	0
Incwm taliadau presgripsiwn	619	653
Incwm ar gyfer diffygion ymddiriedolaeth	0	0
Incwm gohiriedig wedi'i ryddhau i refeniw	186	34
Arall	36	83
Cyfanswm	841	770

Gwariant:**4.1 Gofal iechyd cychwynnol**

	Arian Cyfyngedig	Arian di-gyfyngedig	Cyfanswm	Cyfanswm 2003-04
	£000	£000	£000	£000
Gwasanaethau Meddygol Cyffredinol	11,530	0	11,530	6,223
Gwasanaethau Fferyllol		1,184	1,184	2,135
Gwasanaethau Deintyddol Cyffredinol	0	0	0	5
Gwasanaethau Offthalmeg Cyffredinol	0	230	230	242
Gwariant Gofal Iechyd Cychwynnol Arall	926	0	926	905
Cyffuriau a chyfarpar a ragnodwyd	10,653		10,653	12,783
CYFANSWM	23,109	1,414	24,523	22,293

4.2 Gofal Iechyd Eilaidd a Chymunedol

	Cyfanswm £000	2003-04 Cyfanswm £000
Ymddiriedolaethau GIG		
Darparwyd 1 - Gogledd Orllewin Cymru	44,353	40,935
Darparwyd 2 - Conwy a Dinbych	1,844	1,867
Darparwyd 3 - Gogledd Ddwyrain Cymru	867	747
Darparwyd 4 - Robert Jones & Agnes Hunt Orthopedeg	656	483
Darparwyd 5 - Southport ac Ormskirk	296	296
Darparwyd 6 - Brenhinol Lerpwl a Broadgreen	196	322
Darparwyd 7 - Ysbyty Prifysgol De Manceinion	134	136
Darparwyd 8 - Ysbyty Merched Lerpwl	69	0
Darparwyd 9 - Ysbyty GIG Aintree	30	0
Darparwyd 10 - PCT Sir Gaer a Chilgwri	20	0
Ymddiriedolaethau GIG eraill yng Nghymru	47	58
Ymddiriedolaethau GIG eraill y tu allan i Gymru	82	910
Awdurdodau Lleol	0	0
Mudiadau Gwirfoddol	126	112
Gofal Nyrsio wedi'i gyllido gan y GIG	685	185
Gofal Parhaus	1,693	1,697
Darparwyr preifat	72	89
Projectau penodol a ariannwyd gan Lywodraeth Cynulliad Cymru	0	0
Arall	11	0
CYFANSWM	51,181	47,837

Gwariant gydag Awdurdodau Lleol fel a ganlyn:

Ymateb Cyflym	£ 54,244
Cynllun Prynu Cyflenwol	£ 124,042
Gofal Parhaus	£ 702,250
Gofal Nyrsio am Ddim	£ 372,179

Mae'r symiau hyn wedi eu cynnwys yn y costau o dan nodiadau 4.1 a 4.2

4.3 Gwariant Rhaglen Arall

	£000	2003-04 £000
Cyflogau	281	75
Gwasanaeth Iechyd Cyhoeddus Cenedlaethol	359	329
Colledion, taliadau arbennig a dyledion na ellir eu hadfer	0	216
Ymchwil a datblygiad	0	0
Arall	98	58
	<hr/>	<hr/>
CYFANSWM	738	678

4.4 Gwariant gweinyddu

	£000	2003-04 £000
Tâl aelodau heb fod yn swyddogion	89	88
Cyflogau eraill	644	615
Costau sefydlu	123	145
Cludiant a pheiriannau symudol	2	17
Adeiladau	151	159
Contractwyr Allanol	2	18
Tâl archwilwyr - tâl archwilio	74	76
Tâl archwilwyr - taliadau eraill	0	0
Ail godi tâl ar y Ganolfan Gwasanaethau Busnes	455	437
Llog sy'n daladwy - dad-ddirwyn disgownt	0	0
Llog sy'n daladwy - arall	5	0
Cyfalaf - dibrisiad ac amorteiddio	0	3
Llog	(182)	(7)
Diffyg	0	25
(Elw) wrth waredu asedau sefydlog	0	0
Costau gwaredu asedau sefydlog	0	0
Arall	17	23
	<hr/>	<hr/>
CYFANSWM	1,380	1,599

4.5 Colledion, taliadau arbennig a dyledion na ellir eu hadfer: Taliadau costau gweithredu

	Cyfanswm	2003-04 Cyfanswm
	£000	£000
Esgeulustod clinigol	0	0
Niwed personol	0	0
Holl golledion a thaliadau arbennig eraill	0	0
Ffioedd cyfreithiol amddiffyn a chostau gweinyddu eraill	0	0
	<hr/>	<hr/>
Cynnydd/gostyngiad gros mewn darpariaeth ar gyfer taliadau yn y dyfodol	0	0
Cyfraniadau i Gronfa Risg Cymru/premiymau yswiriant	0	216
Dyledion anadferadwy	0	0
Llai: incwm a dderbyniwyd/dyledus o Gronfa Risg Cymru	0	0
	<hr/>	<hr/>
Cyfanswm tâl	0	216

Mae niwed personol yn cynnwys £' 000 mewn cysylltiad â budd-dâl niwed parhaol

4.6 Llogi a gweithredu rhent les

	£000	2003-04 £000
Llogi offer a pheiriannau	2	2
Les gweithredu arall	35	32
	<hr/>	<hr/>
CYFANSWM	37	34

Ymrwymiadau o dan les gweithredu heb ei ganslo

	Tir ac Adeiladau £000	Les arall £000
Les gweithredu sy'n dod i ben:		
O fewn blwyddyn	0	0
Rhwng blwyddyn a phum mlynedd	35	2
Ar ôl pum mlynedd	0	0

4.7 Costau Cyfarwyddwyr Gweithredol a staff

	Cyfanswm £000	2003-04 Cyfanswm £000
Cyflogau	721	575
Costau nawdd cymdeithasol	55	43
Cyfraniadau cyflogwr NHSPA	117	40
Costau pensiwn eraill	0	0
Staff asiantaethau/ar secondiad	32	29
	<hr/>	<hr/>
CYFANSWM	925	687

4.8 Tâl Cyfarwyddwyr Bwrdd

	£000	2003-04 £000
Tâl aelodau heb fod yn swyddogion	89	88
Tâl Cyfarwyddwyr Gweithredol:		
Cyflogau sylfaenol	202	149
Budd-dâl	3	2
Bonws sy'n gysylltiedig â pherfformiad	0	0
Cyfraniadau pensiwn	28	10
lawndal am golli swydd	0	0
Pensiynau i gyn-gyfarwyddwyr (ymddeol yn gynnar)	0	0
	<hr/>	<hr/>
CYFANSWM	322	249

	Cadeirydd £000	Prif Weithredwr £000
Cyflog Sylfaenol	25	59
Budd-dâl	0	3
lawndal colli swyddfa	0	0
Bonws sy'n gysylltiedig â pherfformiad	0	0
Cyfraniadau pensiwn	0	8
	<hr/>	<hr/>
CYFANSWM	25	70

Tâl a ildwyd gan gyfarwyddwyr a lwfans a dalwyd

	Nifer	£000
Tâl cyfarwyddwyr a ildwyd	0	0
Lwfans a dalwyd yn lle tâl	0	0

Mae bonws sy'n gysylltiedig â pherfformiad yn cael ei gyfrif fel a ganlyn:

Nid yw'r BILI yn gweithredu cynllun bonws mewn cysylltiad â pherfformiad ar hyn o bryd.

4.9 Nifer staff ar gyfartaledd

Nifer staff ar gyfartaledd yn ystod y flwyddyn oedd:

	Staff Parhaol	Staff asiantaeth a staff ar gytundeb	Staff secondiad	Cyfanswm	2003-04
	Nifer	Nifer	Nifer	Nifer	Nifer
Cyfarwyddwyr ar y Bwrdd	4	0	0	4	3
Staff eraill y Bwrdd Iechyd Lleol	20	2	0	22	15
Staff yr ail-godir tâl arnynt	1	0	0	1	0
CYFANSWM	25	2	0	27	18

Mae nifer staff ar gyfartaledd yn cael ei gyfrif fel cyfanswm nifer staff ar gytundeb gwasanaeth ym mhob wythnos o'r flwyddyn ariannol wedi'i rhannu gyda'r nifer o wythnosau yn y flwyddyn ariannol.

Gwariant ar fudd-daliadau staff

	£000
Natur y gwariant:	
a.	0
b.	0
c.	0
d.	0
CYFANSWM	0

4.10 Cyflog a Hawliau Pensiwn Uwch Reolwyr

Cyflog

Enw a theitl	Cyflog	2004-05 Cydnabyddiaeth	Budd-dâl	Cyflog	2003-04 Cydnabyddiaeth Arall	Budd-dâl
	Bandiau £5k	Bandiau £5k	I'r £100 agosaf	£000	£000	£000
	£000	£000	£00	£000	£000	£000
Cyfarwyddwyr gweithredol						
Mrs L Joannou - Prif Weithredwr	55-60	0	3	55-60	0	2
Mr M Williams - Cyfarwyddwr Meddygol	30-35	0	0	25-30	0	0
Mr J Hughes - Cyf. Cyllid	45-50	0	0	25-30	0	0
Mrs S Roberts - Cyf Nyrsio	35-40	0	0	35-40	0	0
Mrs A Constantine	25-30	0	0	0	0	0
Cyfarwyddwr Comisiynu a Pherfformiad						

Aelodau heb fod yn swyddogion

Dr W Roberts - Cadeirydd	25-30	0	0	25-30	0	0
Parch H Meredydd- Is Gadeirydd	5-10	0	0	5-10	0	0
Dr E Thomas - Aelod heb fod yn Swyddog	*	0	0	5-10	0	0
Dr H Parry - Aelod heb fod yn Swyddog	5-10	0	0	5-10	0	0
Dr J Vousden - Aelod heb fod yn Swyddog	*	0	0	5-10	0	0
Mrs B Dixon - Aelod heb fod yn Swyddog	*	0	0	5-10	0	0
Mr D J Barlow - Aelod heb fod yn Swyddog	5-10	0	0	0-5	0	0
Mr B Allport - Aelod heb fod yn Swyddog	5-10	0	0	5-10	0	0
Mrs D Barnes - Aelod heb fod yn Swyddog	5-10	0	0	5-10	0	0
Mrs P Lewis - Aelod heb fod yn Swyddog	0	0	0	0	0	0
Mrs P Hughes - Aelod heb fod yn Swyddog	5-10	0	0	0-5	0	0
Mrs K Dignam - Aelod heb fod yn Swyddog	5-10	0	0	0-5	0	0
Athro E Jacks - Aelod heb fod yn Swyddog	5-10	0	0	5-10	0	0
Mr B Williams - Aelod heb fod yn Swyddog	0	0	0	0	0	0
Mr H Thomas - Aelod heb fod yn Swyddog	0	0	0	0	0	0
Cyng WJ Chorlton - Aelod heb fod yn Swyddog	0	0	0	0	0	0
Cyng G Parry - Aelod heb fod yn Swyddog	0	0	0	0	0	0
Mrs J Charles - Aelod heb fod yn Swyddog	0	0	0	0	0	0
Dr S Payne - Aelod heb fod yn Swyddog	0	0	0	0	0	0
Mrs D Shaw - Aelod heb fod yn Swyddog	0	0	0	0	0	0
Ms J Reid - Aelod Cyswllt	0	0	0	0	0	0
Mr M Jamieson - Aelod Cyswllt	0	0	0	0	0	0
Mr M Jones - Aelod Cyswllt	0	0	0	0	0	0

* uchod yn nodi caniatad i ddatgelu atal yn unol â'r Ddeddf Amddiffyn Data 1998

Buddiannau uchod yn ymwneud â lwfans car

Mrs J Charles wedi cymryd lle Dr S Payne fel Aelod o'r Bwrdd heb fod yn Swyddog o 21 Chwefror 2005

Mae cyflog y Prif Weithredwr am 2003-04 wedi ei ail ddatgan

4.10 Cyflog a Hawliau Pensiwn Uwch Reolwyr (parhad)

Budd-dâl pensiwn

Enw a theitl	Cynnydd gwirioneddol mewn pensiwn a swm cysylltiol yn 60 oed Bandiau £2.5k £000	Cyfanswm pensiwn a swm llawn yn 60 oed hyd at 31 Mawrth 2005 £000	Gwerth trosglwyddiad cyfateb i arian hyd at 31 Mawrth 2005 £000	Gwerth trosglwyddiad cyfateb i arian hyd at 31 Mawrth 2004 £000	Cynnydd gwirioneddol mewn arian yn cyfateb i'r gwerth trosglwyddo £000
--------------	--	--	--	--	---

Cyfarwyddwyr gweithredol

Mrs L Joannou	3-3.5	40-45	120	105	13
Prif Weithredwr					
Dr M Williams*	*	*	*	*	*
Cyfarwyddwr Meddygol					
Mr J Hughes	2-2.5	0-5	11	4	7
Cyfarwyddwr Cyllid					
Mrs S Roberts	2-2.5	40-45	128	115	10
Cyfarwyddwr Nyrsio					
Mrs A Constantine	16-16.5	45-50	140	0	0
Cyfarwyddwr Comisiynu a Pherfformiad					

* uchod yn nodi caniatad i ddatgelu atal yn unol â'r Ddeddf Amddiffyn Data 1998

Gan nad yw aelodau heb fod yn swyddogion yn derbyn tâl pensynadwy, ni fydd unrhyw wybodaeth ynglyn â phensiynau i swyddogion heb fod yn aelodau.

Mae Gwerth Trosglwyddo sy'n cyfateb i Arian (CETV) yn werth cyfalaf a aseswyd o'r budd-daliadau cynllun pensiwn a dderbyniodd aelod ar unrhyw adeg. Mae'r budd a brisiwyd yn fudd cronedig yr aelodau ac unrhyw bensiwn cymar sy'n daladwy o'r cynllun. Mae CETV yn daliad gan gynllun pensiwn neu'n drefniant i sicrhau budd-daliadau pensiwn mewn cynllun pensiwn neu drefniant arall pan fydd aelod yn gadael cynllun ac yn dewis trosglwyddo'r budd-daliadau a gafwyd yn eu cynllun blaenorol. Mae'r ffigyrau pensiwn a ddangosir yn ymwneud â'r budd-daliadau a gafodd yr unigolyn o ganlyniad i gyfanswm eu haelodaeth o'r cynllun pensiwn, nid y gwasanaeth mewn uwch swydd yn unig y cyfeirir ato yn y datgeliad. Roedd y ffigyrau CETV ac o'r manylion pensiwn eraill ar gyfer 2004-05 yn cynnwys gwerth unrhyw fudd-daliadau pensiwn mewn cynllun neu drefniant arall a drosglwyddwyd gan yr unigolyn i'r cynllun pensiwn GIG. Maent yn cynnwys unrhyw fudd-dâl pensiwn ychwanegol a gafodd yr aelodau o ganlyniad i brynu blynyddoedd ychwanegol o wasanaeth pensiwn yn y cynllun eu hunain. Mae'r CETVau yn cael eu cyfrif o fewn y canllawiau a'r fframwaith a ragnodir gan y sefydliad a'r Sefydliad actiwari.

Cynnydd gwirioneddol mewn CETV - Mae hyn yn adlewyrchu'r cynnydd mewn CETV a delir yn effeithiol gan y cyflogwr. Mae'n cymryd i ystyriaeth y cynnydd mewn pensiwn o ganlyniad i chwyddiant, cyfraniadau a dalwyd gan yr aelod o staff (gan gynnwys gwerth unrhyw fudd-daliadau o gynllun pensiwn neu drefniant arall) a defnyddir ffactorau prisio marchnad cyffredin ar gyfer dechrau a diwedd cyfnod.

4.11 Ymddeoliadau o ganlyniad i salwch

Yn ystod 2004-05, doedd dim ymddeoliadau cynnar o'r BILI o ganlyniad i salwch. Bydd y costau pensiwn ychwanegol am yr ymddeoliadau cynnar hyn (cyfrif ar sail cyfartaledd gan y Cynllun Pensiwn GIG) yn £0.

4.12 Polisi Tâl y Sector Cyhoeddus - Mesur Cydymffurfiaeth

Mae Cynulliad Cenedlaethol Cymru yn mynnu bod y BILI yn talu credydwy'r masnach di-GIG yn unol â chod tâl prydlon y CBI a rheolau Cyfrifa'r Llywodraeth. Y targed yw talu holl gredydwy'r masnach o fewn 30 diwrnod ar ôl derbyn y nwyddau neu anfoneb ddilys (pa un bynnag yw'r olaf) oni bai y cytunwyd ar amodau talu eraill gyda'r corff GIG

	Nifer	£000	2003-04 £000
DI-GIG			
Cyfanswm y biliau a dalwyd 2004-2005	961	1,189	679
Cyfanswm y biliau a dalwyd o fewn targed	942	1,185	647
Canran o'r biliau a dalwyd o fewn targed	98.0%	99.7%	95.3%

Yn ogystal, mae Cynulliad Cenedlaethol Cymru yn mynnu bod y BILI yn talu cyrff GIG eraill yn unol â rheoliadau Cyfrifa'r Llywodraeth. Y targed yw talu pob corff GIG o fewn 30 diwrnod ar ôl derbyn y nwyddau neu anfoneb ddilys gan yr awdurdod (pa un bynnag yw'r olaf) oni bai y cytunwyd ar amodau tâl eraill gyda'r corff GIG.

	Nifer	£000	2003-04 £000
GIG			
Cyfanswm y biliau a dalwyd 2004-2005	413	49,377	46,795
Cyfanswm y biliau a dalwyd o fewn targed	410	49,370	46,769
Canran y biliau a dalwyd o fewn targed	99.3%	100.0%	99.9%

CYFANSWM

Cyfanswm y biliau a dalwyd 2004-2005	1,374	50,566	47,474
Cyfanswm y biliau a dalwyd o fewn targed	1,352	50,555	47,416
Canran y biliau a dalwyd o fewn targed	98.4%	100.0%	99.9%

4.13 Deddf Talu Dyledion Masnachol yn Hwyr (Llog) 1998

	£	2003-04 £
Symiau o fewn Llog Taladwy o ganlyniad i geisiadau gan fusnesau bach o dan y ddeddfwriaeth hon (gweler nodyn 4.4)	0	0

5.1 Asedau Sefydlog Anniriaethol

	Trwyddedau Meddalwedd £000	Trwyddedau a nod masnach £000	Patentau £000	Gwariant Datblygu £000	Cyfanswm £000
Cost disodli gros hyd at 1 Ebrill 2004	0	0	0	0	0
Ychwanegiadau	0	0	0	0	0
Gwaredu	0	0	0	0	0
Cost disodli gros hyd at 31 Mawrth 2005	0	0	0	0	0
Amorteiddiad wedi croni hyd at 1 Ebrill 2004	0	0	0	0	0
Darparwyd yn ystod y flwyddyn	0	0	0	0	0
Ychwanegiadau	0	0	0	0	0
Gwaredu	0	0	0	0	0
Amorteiddiad wedi croni hyd at 31 Mawrth 2005	0	0	0	0	0
Gwerth llyfr net hyd at 1 Ebrill 2004	0	0	0	0	0
Gwerth llyfr net hyd at 31 Mawrth 2005	0	0	0	0	0

Asedau sefydlog diriaethol

5.2 Asedau diriaethol ar ddyddiad y fantolen

	Tir	Adeiladau heb gynnwys annedd	Anheddau	Asedau yn cael eu datblygu a thalu i gyfrifon	Peiriannau	Offer cludiant	Technoleg Gwybodaeth	Dodrefn a gosodiadau	Cyfanswm
	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000
Cost neu brisiad									
Hyd at 1 Ebrill 2004	0	0	0	0	0	0	0	28	28
Mynegeio	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ychwanegiadau - prynu	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ychwanegiadau - rhodd a warantwyd gan y Llywodraeth	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Trosglwyddiadau	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Diffygion	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ailbrisiadau eraill o fewn blwyddyn	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gwerthiannau	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hyd at 31 Mawrth 2005	0	0	0	0	0	0	0	28	28
Dibrisio									
Hyd at 1 Ebrill 2004	0	0	0	0	0	0	0	28	28
Mynegeio	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ychwanegiadau - prynu	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ychwanegiadau - rhodd a warantwyd gan y Llywodraeth	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Trosglwyddiadau	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Diffygion	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ailbrisiadau eraill o fewn blwyddyn	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gwerthiannau	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Darparwyd yn ystod y flwyddyn	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hyd at 31 Mawrth 2005	0	0	0	0	0	0	0	28	28
Gwerth llyfr									
Hyd at 1 Ebrill 2004	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gwerth llyfr									
Hyd at 31 Mawrth 2005	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gwerth llyfr net asedau a gynhaliwyd o dan les ariannol a chytundebau hur bwrcas:									
Cyfanswm	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Cyfanswm y dibrisiad a godir yn y Datganiad cost gweithredu o safbwynt asedau a gynhelir o dan les ariannol a chytundebau hur bwrcas									
Cyfanswm	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Asedau Sefydlog Diriaethol (parhad)

Gwerth llyfr net tir ac adeiladau hyd at 31 Mawrth 2005 yn cynnwys:

	£000
Rhydd-ddaliad	0
Lesddaliad hir	0
Lesddaliad byr	0
	<hr/>
	0

CYFANSWM

Elw/(colled) net wrth waredu asedau sefydlog

	£000
Yn ystod y flwyddyn, gwardodd y BILI asedau sefydlog gwerth llyfr net	0
Elw gros o'r gwerthiant oedd	0
Gan roi elw/(colled) wrth waredu	<hr/> 0
Talodd y BILI i Gynulliad Cenedlaethol Cymru yr arian net	0
ar ôl gwaredu a chynnal costau gwaredu	0

6.1 Dyledwyr

	£000	Ailddatgan 2003-04 £000
Symiau sy'n ddyledus o fewn blwyddyn		
Cynulliad Cenedlaethol Cymru	3	3
Comisiwn Iechyd Cymru	15	0
Byrddau Iechyd Lleol	0	0
Ymddiriedolaethau Gofal Cychwynnol	0	0
Ymddiriedolaethau GIG	2	25
Cronfa Risg Cymru	0	0
Dyledwyr cyfalaf	0	0
Dyledwyr eraill	64	53
Darparu dyledion na ellir eu hadfer	0	0
Cyndaliadau Pensiwn:	0	0
Cyndaliadau ac incwm sy'n deillio	150	8
	234	89
Is-gyfanswm		
	234	89
Swm sy'n ddyledus ar ôl mwy na blwyddyn		
Cynulliad Cenedlaethol Cymru	0	0
Comisiwn Iechyd Cymru	0	0
Byrddau Iechyd Lleol	0	0
Ymddiriedolaethau Gofal Cychwynnol	0	0
Ymddiriedolaethau GIG	0	0
Cronfa Risg Cymru	0	0
Dyledwyr cyfalaf	0	0
Dyledwyr eraill	0	0
Darparu dyledion na ellir eu hadfer	0	0
Cyndaliadau Pensiwn:	0	0
Cyndaliadau ac incwm sy'n deillio	0	0
	0	0
Is-gyfanswm		
	0	0
CYFANSWM	234	89

6.2 Credydwyr

Symiau sy'n ddyledus o fewn blwyddyn	Ailddatgan 2003-04	
	£000	£000
Cynulliad Cenedlaethol Cymru	0	0
Comisiwn Iechyd Cymru	0	0
Byrddau Iechyd Lleol	23	5
Ymddiriedolaethau GIG	232	105
Ymddiriedolaethau Gofal Cychwynnol	0	0
Treth incwm a nawdd cymdeithasol	22	23
Credydwyr di-GIG	1,722	4,529
Credydwyr Cyfalaf	0	0
Gorddrafft	0	0
Rhent sy'n ddyledus ar les gweithredu	0	0
Goblygiadau o dan les a chytundebau ariannol	0	0
Arbedion GPFH	0	0
Pensiynau: Staff	0	0
Croniadau	3,366	317
Incwm Gohiriedig	0	186
CYFANSWM	5,365	5,165

6.3 Credydwyr

Swm sy'n ddyledus ar ôl mwy na blwyddyn	2003-04 Cyfanswm	
	£000	£000
Goblygiadau o dan les ariannol a chytundebau HP	0	0
Credydwyr GIG	0	0
Benthyciadau'r Cynlluniad	0	0
Pensiynau: Staff	0	0
Arall	0	0
CYFANSWM	0	0

6.4 Darpariaeth ar gyfer rhwymedigaethau a thaliadau

	Ar 1 Ebrill 2004	Cytundeb Strwythuredig Trosglwyddwyd achosion i WRP	Trosglwyddo darpariaeth i gredydwyr	Codi yn ystod y flwyddyn	Gwrthdaro heb ei ddefnyddio	Defnyddiwyd yn ystod y flwyddyn	Dad- ddirwyn disgownt	Hyd at 31 Mawrth 2004
	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000
Esgeulustod clinigol	0	0	0	0	0	0	0	0
Niwed personol	0	0	0	0	0	0	0	0
Holl golledion a thaliadau arbennig eraill	0	0	0	0	0	0	0	0
Ffioedd cyfreithiol amddiffyn ac eraill								
Costau gweinyddu	0	0	0	0	0	0		0
Is-gyfanswm	0	0	0	0	0	0	0	0
Pensiynau	0			0	0	0	0	0
Arall	64			120	0	(49)		135
Cyfanswm	64	0	0	120	0	(49)	0	135

Amseriad arfaethedig llif arian:

	O fewn blwyddyn £000	Rhwng 2 a 5 mlynedd £000	Ar ôl 5 mlynedd £000	Cyfanswm £000
Esgeulustod clinigol	0	0	0	0
Niwed personol	0	0	0	0
Holl golledion a thaliadau arbennig eraill	0	0	0	0
Ffioedd cyfreithiol amddiffyn ac eraill	0	0	0	0
Pensiynau	0	0	0	0
Arall	40	95	0	135
Cyfanswm	40	95	0	135

Mae'r BILI yn amcangyfrif y bydd yn derbyn £000 yn 2005-06 ac yn 2006-07 ac ar ôl hynny £000 gan Gronfa Risg Cymru ar gyfer colledion a thaliadau arbennig.

Mae darpariaethau eraill yn cynnwys gwaith trwsio angenrheidiol i adeiladau'r BILI, yn unol ag amodau'r les (£15,000) a cheisiadau a ddisgwylir mewn cysylltiad â Lwfans Addysg OI Radd Gwasanaethau Meddygol Cyffredinol (GMS) am y cyfnod cyn cyflwyno'r cytundeb GMSn (£120,000)

6.5 Cronfa Gyffredinol

Roedd symudiadau yn y Gronfa Gyffredinol o fewn y flwyddyn yn cynnwys:

	£000
Ar 1 Ebrill 2004	10
Addasiad i'r cyfnod blaenorol	(5,084)
Ar 1 Ebrill 2004 fel yr ail ddatganwyd	(5,074)
Cost gweithredu net am y flwyddyn ariannol	(76,981)
Cyllid net gan y Cynulliad (gan gynnwys cyfalaf)	77,068
Llog tâl cyfalaf	(182)
Trosglwyddo i gyrff GIG	0
Trosglwyddo i gronfa gyffredinol elfennau o'r gronfa wrth gefn ailbriso	0
	<hr/>
Balans ar 31 Mawrth 2005	(5,169)

6.6 Cronfa Wrth Gefn Asedau Rhodd

Roedd y symudiadau yn y gronfa wrth gefn asedau rhodd yn y flwyddyn yn cynnwys:

	£000
Balans hyd at 1 Ebrill 2004	0
Ychwanegiadau	0
Diffygion	0
Ailbriso a mynegeio	0
Gwaredu a diddymu	0
Dibrisio	0
	<hr/>
Balans ar 31 Mawrth 2005	0

6.7 Cronfa wrth gefn ail-brisio

Roedd symudiad y gronfa wrth gefn ailbriso am y flwyddyn yn cynnwys:

	£000
Balans hyd at 1 Ebrill 2004	0
Ailbriso	0
Mynegeio	0
Trosglwyddo i gronfa gyffredinol - ailbriso wedi'i wireddu	0
	<hr/>
Balans hyd at 31 Mawrth 2005	0

6.8 Rhwymedigaethau amodol -

Nid yw'r colledion amodol canlynol wedi eu cynnwys yn y cyfrifon

Natur:	£000	Ansicrwydd yn effeithio ar y deiliant:
Ceisiadau cyfreithiol trydydd parti	0	
Dyledion amheus	0	
Arall	0	
	<hr/>	
CYFANSWM	0	
	<hr/>	

Ym mis Mawrth 2005 cyhoeddodd Llywodraeth Cynulliad Cymru hysbysebion mewn papurau lleol a chenedlaethol yn gwahodd achosion i gael eu cyflwyno ar gyfer adolygiad gan Ombwdsman y GIG i benderfynu a oeddent yn cael eu hystyried fel achosion gofâl parhaus ac felly i gael eu hariannu gan y BILI. Er y cyflwynwyd achosion pellach i Lywodraeth Cynulliad Cymru ac efallai y bydd mwy o achosion yn cael eu cyflwyno i'r Ombwdsman, nid oes gan y BILI wybodaeth am ddilysrwydd, gwerth na maint y ceisiadau ar hyn o bryd ac ni ddarparwyd ar gyfer y ceisiadau ychwanegol hyn.

6.9 Balans o fewn y Llywodraeth

	Dyledwyr:	Dyledwyr:	Credydwyr	Credydwyr
	Swm sy'n	Swm	Swm sy'n	Swm sy'n
	ddyledus o	ddyledus ar ôl	ddyledus o	ddyledus ar
	fewn	mwy na	fewn	ôl mwy na
	blwyddyn	blwyddyn	blwyddyn	blwyddyn
	£000	£000	£000	£000
Balans gyda chyrrff llywodraeth ganolog eraill	34	0	35	0
Balans gydag awdurdodau lleol	2	0	405	0
Balans gydag Ymddiriedolaethau GIG ac Ymddiriedolaethau Sylfaen	2	0	219	0
Balans gyda Byrddau Iechyd Lleol	0	0	23	0
Balans gyda chyrrff cyhoeddus a chronfeydd masnachu	0	0	0	0
Balans gyda chyrrff y tu allan i'r llywodraeth	196	0	4683	0
Cyfanswm hyd at 31 Mawrth 2005	234	0	5365	0

6.10 Gweithgareddau yn dilyn y fantolen

Gweithgareddau yn dilyn y fantolen ag effaith sylweddol ar y cyfrifon:

1.	0
	0
2.	0
	0
CYFANSWM		<u>0</u>

6.11 Ymrwymadau cyfalaf

Mae gan y Bwrdd Iechyd Lleol yr ymrwymadau cyfalaf canlynol:

Contractio	0
Awdurdodedig ond heb gontractio	0
CYFANSWM	<u>0</u>

6.12 Gweithrediadau Sefydliadau Cysylltiol**£000**

Cyfanswm gweithrediadau gydag aelodau'r Bwrdd a staff allweddol uwch yn 2004-05

0

Mae Bwrdd Iechyd Lleol Ynys Môn yn gorff corfforaethol a sefydlwyd trwy orchymyn y Cynulliad Cenedlaethol

Mae'r Cynulliad yn cael ei ystyried fel sefydliad cysylltiol. Yn ystod y flwyddyn, cafodd Bwrdd Iechyd Lleol Ynys Môn nifer o weithrediadau gyda'r Cynulliad ac eraill y mae'r Cynulliad, ynghyd â'r Adran Iechyd yn Lloegr yn cael ei ystyried fel corff rhiant.

Mae darparwyr GIG sydd wedi cael trafodion sylweddol gyda'r BILI wedi eu nodi yn 4.2 gyda'r cyfrifon. Mae trafodion gyda Chronfa Risg Cymru Gyfan wedi eu hamlinellu yn nodyn 4.5.

Mae hanfodion cysylltiol eraill a gafodd drafodion sylweddol gyda'r BILI yn cynnwys:

	Incwm £'000	Gwariant £'000
BILI Powys	0	455

Yn ogystal, mae gan y Bwrdd Iechyd Lleol weithrediadau sylweddol gydag Adrannau eraill yn y Llywodraeth a chyrrff Llywodraeth ganolog a lleol eraill.

Mae'r mwyaf sylweddol o'r trafodion hyn fel a ganlyn:

	Incwm £'000	Gwariant £'000
Cyngor Sir Ynys Môn	0	1,300

Mae'r aelodau canlynol ar y Bwrdd yn aelodau/swyddogion Cyngor Sir Ynys Môn:

Mr B Williams, Cyfarwyddwr Tai a Gwasanaethau Cymdeithasol, Cyngor Sir Ynys Môn
 Mr H Thomas, Prif Swyddog yr Amgylchedd, Cyngor Sir Ynys Môn
 Cyng. W J John Chorlton
 Cyng. Goronwy O Parry

Yn ystod y flwyddyn, nid oedd trafodion partion cysylltiol gyda staff allweddol.

6.12 Trafodion Partion cysylltiedig

Derbyniodd Aelodau'r Bwrdd MT, Optometri, Deintyddol a Fferyllol daliadau i'w meddygfa, optegfa, deintyddfa neu fferyllfa gan y BILI. Roedd y trafodion hyn o dan amodau masnachu arferol e.e. fel trafodion hyd braich:

Enw

Dr E Thomas
Dr H Parry
Dr J Vousden
Mrs B Dixon
Mr B Allport
Mr D Barlow

Enw'r Feddygfa

Meddygfa Gerafon, Benllech
Meddygfa Cambria, Caergybi
Canolfan Iechyd, Biwmares
Caergybi
Llandudno
Rhosneigr

Swydd ar y Bwrdd

Aelodau heb fod yn Swyddogion
Aelodau heb fod yn Swyddogion
Aelodau heb fod yn Swyddogion
Aelodau heb fod yn Swyddogion
Aelodau heb fod yn Swyddogion
Aelodau heb fod yn Swyddogion

6.13 Colledion a thaliadau arbennig

	Nifer yr achosion	Gwerth yr achosion £
Niwed personol	0	0
Achosion twyll	7	2,788
Holl golledion a thaliadau arbennig eraill	49	29,480
Cyfanswm colledion a thaliadau arbennig	<u>56</u>	<u>32,268</u>

Dadansoddiad o achosion sy'n fwy na £100,000 a phob achos arall

	Symiau a dalwyd yn ystod y flwyddyn £	Swm cronnus £	Cymeradwy-wyd i'w ddileu o fewn y flwyddyn £
Achosion sy'n fwy na £100,000	0	0	0
	0	0	0
	0	0	0
	0	0	0
	0	0	0
	0	0	0
	0	0	0
	0	0	0
	0	0	0
	0	0	0
Is-gyfanswm	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Pob achos arall	<u>32,268</u>	<u>0</u>	<u>25,291</u>
Cyfanswm yr achosion	<u>32,268</u>	<u>0</u>	<u>25,291</u>

6.14 Offer Ariannol

Mae FRS13, Deilliannau ac Offerynnau Ariannol Eraill angen datgelu rôl ariannol yn ystod cyfnod creu neu newid wyneb risg a hanfodion wrth ymgymryd â'i weithgareddau. Oherwydd y modd mae BILLau Cymru yn cael eu cyllido nid ydynt yn wynebu'r un risg ariannol sy'n wynebu busnesau. Hefyd, mae offer ariannol yn chwarae rôl mwy cyfyngol wrth greu neu newid risg a fyddai'n nodweddiadol o'r cwmnïau a restrwyd sy'n berthnasol i FRS 13. Nid oes gan y BILL unrhyw rym i fenthyg na buddsoddi arian sy'n weddill a chynhyrchir asedau a rhwymedigaethau ariannol trwy weithgareddau o ddydd i ddydd yn hytrach na newid y risg sy'n wynebu'r BILL wrth ymgymryd â'i weithgareddau.

Risg Hylifedd

Mae dyraniadau incwm a gwariant cyfalaf y BILL yn cael ei gyllido gan adnoddau a bleidleisir yn flynyddol gan y Senedd. Felly, nid ydynt yn agored i risg hylifol sylweddol.

Risg Cyfraddau Llog

Mae holl asedau ariannol a rhwymedigaethau ariannol y BILL yn cynnwys dim neu gyfraddau llog sefydlog. Felly, nid ydynt yn agored i unrhyw risg i gyfraddau llog.

Risg Arian Tramor

Mae gan y BILL incwm a gwariant tramor dibwys. Felly, nid ydynt yn agored i unrhyw risg i arian tramor sylweddol.

6.15 Goblygiadau Les Ariannol

Roedd taliadau lleiafswm les yr ymrwymwyd y Bwrdd Iechyd Lleol iddo ar ddyddiad y fantolen fel â ganlyn

	£000
O fewn blwyddyn	0
Rhwng blwyddyn a 5 mlynedd	0
Ar ôl 5 mlynedd	0
	<hr/>
Is-gyfanswm	0
Llai taliadau ariannol a ddyranwyd ar gyfer cyfnodau yn y dyfodol	0
	<hr/>
CYFANSWM	0
	<hr/>
Gellir dadansoddi goblygiadau net o dan brydles ariannol fel a ganlyn:	
Credydwy'r swm yn ddyledus o fewn blwyddyn	0
Credydwy'r swm yn ddyledus ar ôl mwy na blwyddyn	0

6.16 Cyllidebau mewn Cronfa

Nid oes gan BILI Ynys Môn unrhyw gyllidebau mewn cronfa

7 Gwybodaeth Ychwanegol

Yn ystod 2004/05, roedd BILI Rhondda Cynon Taf yn cynnig llety i'r Tîm Comisiynu Ail Gynnig (SOCT). Derbyniodd BILI Rhondda Cynon Taf arian gan y Cynulliad ar gyfer costau rhedeg y SOCT a hefyd y costau gofal iechyd cysylltiol i gleifion gael triniaeth o dan y Cynllun Ail Gynnig.

Cyfanswm costau cysylltiedig â gofal iechyd ar gyfer 2004/05 oedd £6.892m, a oedd yn cynnwys £0.005m mewn cysylltiad â thrin cleifion o ardal Bwrdd Iechyd Lleol Ynys Môn.

Addasiad i Gyfnod Blaenorol (PPA)

Ers eu sefydlu ar 1 Ebrill 2003, mae'r BILlau wedi bod o fewn ffiniau cyfrifa adnoddau y Cynulliad a dylai eu cyfrifon blynyddol gydymffurfio â Llawlyfr Cyfrifa Adnoddau Trysorlys EM.

O dan cyfrifa adnoddau, nid yw arian y Cynulliad bellach yn cael ei drin fel 'incwm' ond fel arian' ac ni ddylai unrhyw ddyledwyr na chredydwyr sy'n ymwneud â'r Cynulliad fodoli ar ddiwedd y flwyddyn. Yn 2003/04, nid oedd yr agwedd hon o gyfrifa adnoddau yn berthnasol i gyfrifon BILI ar gyfer trafodion cyllid a wnaed yn 2003/04 neu mewn cysylltiad â'r balansau a etifeddwyd gan gyn Awdurdodau Iechyd, roedd cyfrifon yn cynnwys balansau cyllid.

Felly, roedd angen PPA yn 2004/05 i ysgrifennu'r balansau hyn ac adlewyrchu'r cyflwyniad llawn o gyfrifa adnoddau. Mae'r symudiad net o ganlyniad mewn balansau dyledwyr/credydwyr wedi symud i'r Gronfa Gyffredinol yn y cyfnod blaenorol.

Manylion y PPA isod:

(£'000)

Gostyngiad mewn Dyledwyr	5,084
Gostyngiad mewn Cronfa Gyffredinol	5,084

Effaith y PPA hwn ar ganlyniadau cyfrifon 2003/04 yw lleihau'r Gronfa Gyffredinol a lleihau'r asedau net £5,084k.

Mae'r Cynulliad wedi rhoi cyfarwyddyd ffurfiol na ddylid gwneud y PPA angenrheidiol i gywiro taliadau cyfalaf blwyddyn flaenorol sy'n codi o'r newidiadau mewn balansau a amlinellwyd uchod, gan nad oes gan hyn unrhyw effaith gyffredinol ar y gronfa gyffredinol.

Os gweithredwyd PPA o'r fath, ei effaith fyddai i ostwng costau gweithredu net £144k.

7 Gwybodaeth Ychwanegol parhad

7 Gwybodaeth Ychwanegol parhad

**DATGANIAD O GYFRIFOLDEBAU'R PRIF WEITHREDWR
FEL SWYDDOG SY'N ATEBOL O'R BWRDD IECHYD LLEOL**

Mae'r Cynulliad Cenedlaethol wedi rhoi cyfarwyddyd mai'r Prif Weithredwr ddylai fod yn Swyddog sy'n Atebol i'r BILL. Mae cyfrifoldebau perthnasol y Swyddogion sy'n Atebol, gan gynnwys eu cyfrifoldeb i fod yn berchen a rheoleiddio'r arian cyhoeddus yr oeddynt yn gyfrifol amdano, ac am gadw cofnodion cywir, wedi eu gosod ym Memorandwm y Swyddog sy'n Atebol a gyhoeddwyd gan y Cynulliad.

Hyd eithaf fy ngwybodaeth, rwyf wedi derbyn y cyfrifoldebau a osodwyd yn fy llythyr penodiad fel Swyddog sy'n Atebol.

Dyddiad: 2005 Prif Weithredwr

**DATGANIAD CYFRIFOLDEBAU'R CYFARWYDDWYR O SAFBWYNT
Y CYFRIFON**

Mae'n ofynnol i'r cyfarwyddwyr o dan y Ddeddf Gwasanaeth Iechyd Gwladol 1977 baratoi cyfrifon ar gyfer pob blwyddyn ariannol. Mae'r Cynulliad Cenedlaethol, gyda chymeradwyaeth y Trysorlys yn cadarnhau bod y rhain yn rhoi barn deg a chywir o faterion y BILL ac incwm a gwariant y BILL am y cyfnod hwnnw. Wrth baratoi'r cyfrifon hyn, mae'n ofynnol i'r cyfarwyddwyr:

- weithredu polisiau cyfrifa gan y Cynulliad yn rheolaidd gyda chymeradwyaeth y Trysorlys
- gyflwyno barn ac amcangyfrif sy'n gyfrifol ac yn synhwyrol
- nodi a ddilynwyd safonau cyfrifa perthnasol, yn amodol ar waredu unrhyw ddeunydd a ddatgelir ac eglurir yn y cyfrif

Mae'r cyfarwyddwyr yn cadarnhau eu bod wedi cydymffurfio â'r gofynion uchod wrth baratoi'r cyfrifon.

Mae'r cyfarwyddwyr yn gyfrifol am gadw cofnodion cyfrifa cywir sy'n datgelu gyda chywirdeb rhesymol ar unrhyw adeg sefyllfa ariannol yr awdurdod a'u galluogi i sicrhau bod y cyfrifon yn cydymffurfio â gofynion a amlinellwyd yn y cyfarwyddyd uchod y soniwyd amdano gan y Cynulliad.

Trwy Orchymyn y Bwrdd

Arwyddwyd:

Cadeirydd:..... Dyddiad: 2005

Prif Weithredwr: Dyddiad: 2005

Cyfarwyddwr Cyllid: Dyddiad: 2005

DATGANIAD AR REOLAETH FEWNOL

1. Sgôp cyfrifoldeb

Mae'r bwrdd yn gyfrifol am reolaeth fewnol. Fel Swyddog sy'n Atebol a Phrif Weithredwr y Bwrdd, rwy'n gyfrifol am gynnal system gadarn o reolaeth fewnol sy'n cefnogi cyflawniad polisiau, nod ac amcanion y sefydliad tra'n amddiffyn arian cyhoeddus ac asedau'r sefydliad hwn yr wyf yn bersonol gyfrifol amdanynt, yn unol â'r cyfrifoldebau a neilltuwyd gan Swyddog sy'n Gyfrifol GIG Cymru.

Cofnodir perfformiad Bwrdd Iechyd Lleol (BILI) Ynys Môn trwy adolygiadau Economi Iechyd Lleol, Swyddfa Ranbarthol Gogledd Cymru o Lywodraeth Cynulliad Cymru.

2. Pwrpas y System Rheolaeth Fewnol

Dyluniwyd y system rheolaeth fewnol i reoli risg i lefel resymol yn hytrach na lleddfu pob risg neu fethiant i gyflawni polisiau, nod ac amcanion; felly gall ond cynnig sicrwydd effeithiolrwydd rhesymol ac nid pendant. Mae'r systemau rheolaeth fewnol yn seiliedig ar broses gyfredol a ddyluniwyd i ganfod a blaenoriaethu'r risg i gyflawni polisiau sefydliadol, nod ac amcanion, gwerthuso tebygolrwydd y risg hwnnw yn cael ei ryddhau a'r effaith os rhyddheir, i'w rheoli'n effeithiol, yn effeithlon ac yn economaidd. Mae'r system rheolaeth fewnol wedi bodoli o fewn y sefydliad am y flwyddyn hyd at 31 Mawrth 2005 a hyd at ddyddiad cymeradwyo'r adroddiad blynyddol a'r cyfrifon ac mae'n unol â chanllawiau Llywodraeth Cynulliad Cymru.

3. Gallu i ddelio gyda risg

Mae'r Strategaeth Rheoli Risg yn cynnwys cyfrifoldeb a rôl y Prif Weithredwr, Swyddogion Gweithredol ac Aelodau heb fod yn Swyddogion mewn cysylltiad â Rheoli Risg.

Tenant sylfaenol y Strategaeth yw y dylai holl reolwyr a staff dderbyn bod rheoli risg yn eu gwasanaethau a'u hadrannau yn un o'u prif gyfrifoldebau gweithredol a dyddiol.

Y Cyfarwyddwr Cyllid yw arweinydd y Bwrdd ar gyfer gweithredu'r Fframwaith Sicrwydd. Mae gan y Cyfarwyddwr Meddygol gyfrifoldeb penodol dros reoli risg a datblygu rheolaeth glinigol.

Mae'r BILI yn defnyddio ei gofrestr risg i ganfod y prif risg a all fygwth cyflawni prif amcanion y sefydliad.

Mae canfod ac adolygu risg posibl sy'n bygwth cyflawni prif amcanion y sefydliad yn eitem sefydlog ar agenda'r Tîm Rheoli Gweithredol a holl is-grwpiau/pwyllgorau allweddol. Dyluniwyd rheoliadau i leddfu risg a rhoi sicrwydd bod y systemau sy'n bodoli'n gweithio'n effeithiol.

Mae pob mesur yn cael ei werthuso'n feirniadol yn erbyn eu heffeithiolrwydd i leihau risg.

Gwnaed llawer o waith yn ystod 2004/05 i ddatblygu'r gofrestr risg i gynnwys yr holl risg sy'n hysbys i'r sefydliad a chefnogi'r diwylliant ymwybyddiaeth risg sy'n cael ei hybu yn y BILI. Mae hyn wedi galluogi gwneud penderfyniadau rheoli risg mor agos ag sy'n ymarferol i ffynhonnell risg y sawl na ellir delio â nhw ar y lefel honno i'w trosglwyddo i fyny i'r lefel berthnasol nesaf.

Sefydlwyd Pwyllgor Rheoli Risg ac mae'n cyfarfod yn rheolaidd i symud yr agenda risg ymlaen a sicrhau y datblygir Cynlluniau Gweithredu Rheoli Risg a'u gweithredu. Mae'r Pwyllgor Archwilio yn monitro effeithiolrwydd system rheoli risg y sefydliad.

Mae Rheoli Risg wedi'i gynnwys yn y ffolder anwytho craidd. Anogir holl staff i ganfod unrhyw anghenion hyfforddiant ynglyn â rheoli risg, canfod risg a gwerthuso trwy system werthuso'r BILI. Yna, mae anghenion hyfforddiant yn cael eu ffurfio o fewn cynllun datblygiad personol aelodau o staff unigol. Mae staff allweddol wedi derbyn hyfforddiant rheoli risg.

4. Y fframwaith risg a rheolaeth

Mae'r fframwaith rheoli risg wedi'i gynnwys yn y Strategaeth Rheoli Risg, a adolygwyd a chymeradwywyd gan y Bwrdd yn ystod y flwyddyn. Mae prif elfennau'r strategaeth yn cynnwys:

- * Polisi'r BILI ar reoli risg gydag ymrwymiad clir i gael system rheoli risg cadarn ac effeithiol sy'n dangos pa mor ddifrifol mae'r BILI yn cymryd busnes rheoli risg;
- * Datganiad bwriad sy'n nodi bod rheoli risg o bwys i bawb a gellir ond ei ddarparu trwy gynnwys yr holl staff, a gefnogir yn llwyr gan y sefydliad
- * amcanion Rheoli Risg;
- * cyfrifoldebau penodedig;
- * prosesau rheoli risg, sy'n cynnwys canfod, gwerthuso, dadansoddi, adolygu rheoli risg a dilyniant;
- * siart sefydliad a threfniadau atebolrwydd; ac
- * Arweinwyr Safonau Rheoli Risg Cymru

Trafodwyd a chymeradwywyd Fframwaith sicrwydd ar lefel Bwrdd sy'n cynnwys y canlynol:

- * prif weithgareddau'r BILI;
- * canfod risg i gyflawni amcanion a thargedau;
- * canfod ac archwilio'r system rheolaeth fewnol sy'n bodoli i reoli'r risg;
- * canfod ac archwilio'r mecanweithiau adolygu a sicrwydd sy'n ymwneud ag effeithiolrwydd y system a rheolaeth fewnol

Mae BILlau wedi derbyn 5 Safon Rheoli Risg Cymru craidd (WRMS - nodwyd gyda *) pob un gyda gofyniad i gyflawni o leiaf 75% o sgôr yn 2004-05. Roedd archwilwyr mewnol y BILI yn gwirio'r sgôr ar gyfer Safonau D, E, F, ac I ac roedd Cronfa Risg Cymru yn gwirio sgôrau Safonau A, B, C a G. Mae'r tabl isod yn cynrychioli canlyniadau'r sgôr yn dilyn archwiliad annibynnol:

WRMS A* - Polisi a Strategaeth Rheoli Risg	75%
WRMS B* - Asesu a Thrin Risg	81%
WRMS C* - Adrodd am Achosion a Digwyddiadau	78%
WRMS D - Polisiau a Gweithdrefnau	76%
WRMS E* - Rheolaeth	90%
WRMS F* - Rheolaeth Ariannol	83%
WRMS G - Darpariaeth Ddiogel o Ofal Cychwynnol	74%
WRMS I - Rheoli Cofnodion	70%

Fel y gwelir, roedd y BILI wedi cyflawni neu wedi mynd heibio'r sgôr targed ar gyfer 2004-05. Bydd y BILI, trwy'r Grwp Rheoli Risg yn sefydlu a monitro cynnydd i wella'r sgôr ar gyfer 2005-06.

Yn ogystal â'r uchod, mae nifer o fecanweithiau eraill sy'n cyfrannu at fframwaith rheoli risg y BILI a chynnwys y fframwaith sicrwydd. Mae'r rhain yn cynnwys:

- * cofrestr risg
- * addysg a hyfforddiant
- * cymeradwyo a chadarnhau polisiau
- * asesu risg wedi'i gynnwys gyda holl broiectau newydd; a
- * rheolwyr â mynediad i achosion yn eu meysydd eu hunain o gyfrifoldeb ac angen tystiolaeth i gadarnhau bod risg yn cael ei drafod ar bob lefel.

5. Adolygiad Effeithiolrwydd

Fel Swyddog sy'n Atebol, rwy'n gyfrifol am adolygu effeithiolrwydd y system rheolaeth fewnol. Mae fy adolygiad o effeithiolrwydd y system rheolaeth fewnol wedi'i hysbysu gan waith yr archwilwyr mewnol a swyddogion gweithredol o fewn y sefydliad sy'n gyfrifol am ddatblygu a chynnal fframwaith rheolaeth fewnol a sylwadau a wnaed gan archwilwyr allanol yn eu llythyr rheoli ac adroddiadau eraill. Cefais fy hysbysu am oblygiadau canlyniad fy adolygiad o effeithiolrwydd y system rheolaeth fewnol gan y Bwrdd, y Pwyllgor Archwilio (a'r Pwyllgor Risg, os yn briodol) a chynllun i ddelio gyda gwendidau a sicrhau bod system yn bodoli.

Er mwyn cynnal ac adolygu effeithiolrwydd rheolaeth fewnol, mae'r canlynol wedi chwarae rôl allweddol:

* Rôl y Bwrdd yw cynnig arweiniad gweithredol y BILI o fewn fframwaith rheolaeth effeithiol er mwyn asesu a rheoli risg.

* Mae'r Pwyllgor Archwilio, fel rhan o strwythur pwyllgor integredig, yn ganolog i gynghori'r bwrdd ar effeithiolrwydd y system rheolaeth fewnol.

* Mae'r Grwp Rheoli Risg a'r Pwyllgor Rheolaeth Glinigol yn elfennau allweddol i asesu effeithiolrwydd a sicrhau'r Bwrdd am risg clinigol a rheoli risg yn gyffredinol;

* Mae Archwiliad Mewnol yn cynnig adroddiadau chwarterol i'r Pwyllgor Archwilio ac adroddiadau llawn i'r Cyfarwyddwr Cyllid a Rheolwyr Llinell. Mae'r Pwyllgor Archwilio hefyd yn derbyn manylion camau sy'n parhau'n weddill yn dilyn unrhyw ddilyniant o waith archwilio blaenorol. Mae'r Cyfarwyddwr Cyllid yn cyfarfod y Rheolwr Archwilio hefyd; ac mae

* Mekanweithiau adolygu/sicrwydd eglur eraill yn cynnwys proses hunan-asesu Safonau Rheoli Risg Cymru, sydd yna'n amodol i ddilysrwydd annibynnol o'r asesiad.

Adroddir am unrhyw faterion rheoli mewnol sylweddol i'r Bwrdd trwy'r Pwyllgor Archwilio. Ni chanfuwyd unrhyw faterion rheolaeth fewnol sylweddol yn ystod 2004/05.

Arwyddwyd:
Prif Weithredwr
(ar ran y bwrdd)

Dyddiad:

CYFRIF - 2004-2005

ATODIAD 1

DEFNYDDIO CYFRIFON A GOFYNION DATGELU'R DDEDDF CWMNIAU A SAFONAU CYFRIFON

Deddf Cwmniau

1. Ni fydd yr eithriadau datgelu gan y Ddeddf Cwmniau yn berthnasol i'r GIG oni bai y cymeradwy-wyd yn benodol gan y Trysorlys.
2. Mae'r Ddeddf Cwmniau yn mynnu bod gwybodaeth benodol yn cael ei datgelu yn Adroddiad y Cyfarwyddwr. Hyd nes y bydd yn briodol, bydd yr wybodaeth sy'n ymwneud â chyrrff GIG yn cael ei chynnwys yn y rhagair.
3. Bydd y datganiad cost gweithredu, mantolen a datganiad llif arian yn ystyried y ffurf a ragnodwyd yn y Llawlyfr Cyfrifa Adnoddau.
5. Nid yw'n ofynnol i gyrff GIG ddarparu gwybodaeth cost hanesyddol a ddisgrifir ym mharagraff (33) o Atodiad 4 i'r Ddeddf Cwmniau.

Safonau Cyfrifa

6. Nid yw'n ofynnol i gyrff GIG gynnwys nodyn yn dangos elw a cholledion costau hanesyddol fel y disgrifir yn FRS 3.

ATODIAD 2

GOFYNION YCHWANEGOL

1. Bydd y rhagair yn cynnwys datganaid bod y cyfrif wedi'i baratoi i gydymffurfio â Chyfarwyddyd gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru yn unol ag adran 98(2) o'r Ddeddf GIG 1977.
2. Bydd y rhagair hefyd yn cynnwys disgrifiad o'r cefndir statudol a phrif swyddogaethau'r BILI ynghyd ag adolygiad teg o'u gweithgareddau ariannol a gweithredol a chrynodeb o'u perfformiad yn erbyn targedau.

AMRYWIOL

- 1 Bydd y cyfarwyddyd yn cael ei ailgynhyrchu fel atodiad i'r cyfrifon a gyhoeddir.
2. Bydd nodiadau gyda'r cyfrifon, ymhlith eraill yn cynnwys manylion y polisiau cyfrifa a fabwysiadwyd.
3. Gwneir nodiadau gydag eglurhad pellach o'r ffigyrau yn y cyfrifon ble'r ystyrir yn briodol ar gyfer dealltwriaeth gywir o'r cyfrifon.

Arwyddwyd gan awdurdod Cynulliad Cenedlaethol Cymru.

Llofnod : Christine Daws

Dyddiad :

Bwrdd Iechyd Lleol Ynys Môn

Tystysgrif ac Adroddiad Archwilydd Cyffredinol Cymru i Aelodau Cynulliad Cenedlaethol Cymru

Ardystiaf fy mod wedi archwilio'r datganiadau ariannol ar dudalennau 2 i 38 o dan Adran 61 Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004. Paratowyd y datganiadau ariannol hyn o dan y confensiwn cost hanesyddol fel y'u haddaswyd gan y broses o ailbriso rhai asedau sefydlog a'r polisiau cyfrifyddu fel y nodir ar dudalennau 6 i 10.

Priod gyfrifoldebau Cyfarwyddwyr, y Prif Weithredwr a'r Archwiliwr

Fel y disgrifiwyd ar dudalen 40 mae'r Cyfarwyddwyr a'r Prif Weithredwr yn gyfrifol am baratoi'r datganiadau ariannol yn unol ag Adran 98(2) Deddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol 1977 a chyfarwyddiadau Cynulliad Cenedlaethol Cymru a wneir o dan y Ddeddf honno, ac am sicrhau rheoleidd-dra'r trafodion ariannol. Mae'r Cyfarwyddwyr a'r Prif Weithredwr hefyd yn gyfrifol am baratoi Rhagair. Sefydlwyd fy nghyfrifoldebau i, fel archwilydd annibynnol, drwy statud a rhoddaf ystyriaeth i'r safonau a'r arweiniad a gyhoeddwyd gan y Bwrdd Arferion Archwilio ac arweiniad moesegol y proffesiwn archwilio.

Adroddaf fy marn ynghylch p'un a yw'r datganiadau ariannol yn rhoi darlun cywir a theg ac a ydynt wedi eu paratoi yn unol â Deddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol 1977 a chyfarwyddiadau Cynulliad Cenedlaethol Cymru a wneir o dan y Ddeddf honno, ac a yw'r gwariant a'r incwm, ym mhob ystyr sylweddol, wedi ei gymhwyso i'r dibenion a fwriadwyd gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru ac a yw'r trafodion ariannol yn cydymffurfio â'r awdurdodau sy'n eu rheoli. Adroddaf hefyd, os nad yw'r Rhagair, yn fy marn i, yn gyson â'r datganiadau ariannol, os nad yw'r Bwrdd wedi cadw cofnodion cyfrifyddu cywir, neu os nad wyf wedi cael yr holl wybodaeth a'r esboniadau sy'n ofynnol ar gyfer fy archwiliad.

Adolygaf a yw'r datganiad ar dudalennau 41 i 43 yn adlewyrchu cydymffurfiad y Bwrdd ag arweiniad y Trysorlys a'r Cynulliad ar y Datganiad Rheolaeth Fewnol. Adroddaf os nad yw'n bodloni'r gofynion a bennir gan y Trysorlys a'r Cynulliad, neu os yw'r datganiad yn gamarweiniol neu'n anghyson â gwybodaeth arall yr wyf yn ymwybodol ohoni o'm harchwiliad o'r datganiadau ariannol. Nid yw'n ofynnol i mi ystyried, ac nid wyf wedi ystyried, a yw'r Datganiad Rheolaeth Fewnol yn cwmpasu pob risg a rheolaeth. Nid yw'n ofynnol i mi ychwaith roi barn ar effeithiolrwydd gweithdrefnau llywodraethu corfforaethol y Bwrdd na'i weithdrefnau risg a rheoli.

Sail y farn archwilio

Cynhaliais fy archwiliad yn unol â Safonau Archwilio'r Deyrnas Unedig a gyhoeddwyd gan y Bwrdd Arferion Archwilio. Mae archwiliad yn cynnwys archwilio, ar sail prawf, y dystiolaeth sy'n berthnasol i'r symiau, y datgeliadau a rheoleidd-dra'r trafodion ariannol yn y datganiadau ariannol. Mae hefyd yn cynnwys asesiad o'r amcangyfrifon a'r dyfarniadau o bwys a wneir gan y Cyfarwyddwyr a'r Prif Weithredwr wrth baratoi'r datganiadau ariannol, ac a yw'r polisiau cyfrifyddu yn briodol i amgylchiadau'r Bwrdd, wedi eu cymhwyso'n gyson a'u datgelu'n briodol.

Cynlluniais a chyflawnais fy archwiliad er mwyn cael yr holl wybodaeth a'r esboniadau a oedd, yn fy marn i, yn angenrheidiol i roi tystiolaeth ddigonol i mi roi sicrwydd rhesymol bod y datganiadau ariannol yn rhydd o gamdatganiad perthnasol, boed hynny wedi'i achosi gan gamgymeriad neu drwy dwyll neu ryw afreoleidd-dra a bod y gwariant a'r incwm, ym mhob ystyr berthnasol, wedi eu cymhwyso at y dibenion a fwriadwyd gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru a bod y trafodion ariannol yn cydymffurfio â'r awdurdodau sy'n eu rheoli. Wrth lunio fy marn rwyf hefyd wedi gwerthuso digonolrwydd cyffredinol y modd y cyflwynir y wybodaeth yn y datganiadau ariannol.

Barn

Yn fy marn i:

- mae'r datganiadau ariannol yn rhoi darlun cywir a theg o faterion Bwrdd Iechyd Lleol Ynys Môn ar 31 Mawrth 2005 a'r costau gweithredu net, enillion a cholledion cydnabyddedig a'r llifau arian parod am y flwyddyn a ddaeth i ben, ac fe'u paratowyd yn unol â Deddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol 1977 a'r cyfarwyddiadau a wnaed yn unol â'r Ddeddf honno gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru;
- ym mhob ystyr sylweddol, mae'r gwariant a'r incwm wedi ei gymhwyso i'r dibenion a fwriadwyd gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru ac mae'r trafodion ariannol yn cydymffurfio â'r awdurdodau sy'n eu rheoli.

Nid oes gennyf unrhyw sylwadau i'w gwneud ar y datganiadau ariannol hyn.

Jeremy Colman
Archwilydd Cyffredinol Cymru
1 Awst 2005

Swyddfa Archwilio Cymru
2-4 Park Grove
Caerdydd CF10 3PA